

EUROOPAN TIETOSUOJAVALTUUTETTU

Tiivistelmä Euroopan tietosuojavaltuutetun lausunnosta, joka koskee ehdotusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 515/97 muuttamisesta

(Koko lausunto on luettavissa englanniksi, ranskaksi ja saksaksi Euroopan tietosuojavaltuutetun verkkosivuilla www.edps.europa.eu)

(2014/C 219/11)

1. JOHDANTO

1.1 Euroopan tietosuojavaltuutetun kuuleminen

1. Komissio hyväksyi 25. marraskuuta 2013 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi⁽¹⁾ jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi 13 päivänä maaliskuuta 1997 annetun asetuksen (EY) N:o 515/97 muuttamisesta, sellaisena kuin se on muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla asetuksella (EY) N:o 766/2008⁽²⁾. Ehdotus lähetettiin Euroopan tietosuojavaltuutetulle kuulemista varten 29. marraskuuta 2013.

2. Tietosuojavaltuutettu sai mahdollisuuden esittää komissiolle epävirallisia huomautuksia ennen ehdotuksen hyväksymistä. Osa näistä huomautuksista on otettu huomioon. Tämän seurauksena ehdotuksen tietosuoja koskevia takeita on vahvistettu.

1.2 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

3. Ehdotuksella muutetaan yhtä tärkeimmistä oikeudellisista välineistä, joiden avulla torjutaan tullilainsäädännön rikkomista. Unionin tullilainsäädännön rikkomisen torjunta edellyttää laajaa tietojenvaihtoa – myös henkilötietojen vaihtoa – sekä jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisen että näiden viranomaisten ja komission välisen yhteistyön yhteydessä.

4. Ehdotuksen tavoitteena on tehostaa lainvalvontaa ja yhteistyötä tällä EU:n lainsäädännön alalla. Tavarannan alalla ehdotuksessa esitetään rahdinkuljettajille uusia velvoitteita, joiden nojalla niiden on annettava komissiolle konttien liikkeitä koskevia tietoja (jäljempänä 'CSM-tietoja'). Ehdotuksessa pyritään myös tehostamaan sääntöjä luomalla tuonti-, vienti- ja passitustietojen keskustietokanta, jotta parannetaan tavaravirtojen analysointia.

5. Ehdotuksessa myös otetaan käyttöön komission mahdollisuus saada tuonti- ja vienti-ilmoituksia tukevat tosittimet käyttöönsä suoraan yksityissektorilta. Tämän tarkoituksena on yksinkertaisesti nopeuttaa OLAFin tutkimuksia.

6. Ehdotuksen tarkoituksena on myös yksinkertaistaa ja yhdenmukaistaa tietosuojasääntöjä, joita sovelletaan asetuksen nojalla luotuihin eri tietokantoihin. Ehdotuksessa otetaan käyttöön enimmäissäilytysaika tullitietojärjestelmään (jäljempänä 'TTJ')⁽³⁾ ja muihin tietokantoihin tallennetuille tiedoille.

⁽¹⁾ COM(2013) 796 final, jäljempänä 'ehdotus'.

⁽²⁾ Asetus (EY) N:o 515/97, annettu 13 päivänä maaliskuuta 1997, jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten keskinäisestä avunannosta sekä jäsenvaltioiden hallintoviranomaisten ja komission yhteistyöstä tulli- ja maatalousasioita koskevan lainsäädännön moitteettoman soveltamisen varmistamiseksi, sellaisena kuin se on muutettuna 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetulla asetuksella (EY) N:o 766/2008 (EYVL L 82, 22.3.1997, s. 1), jäljempänä 'asetus'.

⁽³⁾ TTJ:n tarkoituksena on avustaa toimivaltaisia kansallisia viranomaisia ja komissiota (jäljempänä 'TTJ-osapuolia') tulli- tai maatalouslainsäädäntöä rikkovien toimien ehkäisemisessä, tutkimisessa ja niitä koskevissa syytetoimissa. Tässä tarkoituksessa se antaa TTJ-osapuolille mahdollisuuden antaa varoituksia järjestelmän sisällä ja pyytää TTJ-osapuolia toteuttamaan esimerkiksi seuraavia toimenpiteitä: tarkkailu ja ilmoittaminen, hienovarainen valvonta, erityistarkastukset ja operatiiviset analyysit. Nämä varoitukset voivat liittyä tavariin, kuljetusvälineisiin, yrityksiin ja henkilöihin.

7. Selvyyden vuoksi mainitaan, että asetuksen soveltamisalaan kuuluvat seuraavat tietokannat ja hakemistot:

- Eurooppalainen tietorekisteri – 18 a artikla
- CSM-tietoja koskeva rekisteri – 18 c artikla, 18 d artikla ja 18 e artikla
- Tuonti-, vienti- ja passitusrekisteri – 18 g artikla
- CIS-tietokanta – 23–41 artikla
- Tullitutkintatietokanta – 41 a–41 d artikla.

3. PÄÄTELMÄT

66. Euroopan tietosuojavaltuutettu on tyytyväinen komission ehdotukseen tekemiin muutoksiin, jotta ehdotus noudattaisi paremmin asiaankuuluvaa tietosuojalainsäädäntöä. On kuitenkin todettava, että ehdotus sisältää myös tiettyjä vakavia heikkouksia, jotka on poistettava ennen ehdotuksen lopullista hyväksymistä.

67. Euroopan tietosuojavaltuutettu haluaa korostaa, että komission olisi täytynyt soveltaa keskinäistä avunantoa tulliasioissa koskevaan lainsäädäntöön kattavampaa lähestymistapaa, jotta lainsäädännössä otettaisiin huomioon Lisabonin sopimuksen mukanaan tuomat muutokset. Näin ollen komission olisi täytynyt poistaa asetuksen ja päätöksen muodostama kaksinkertainen oikeusperusta ja korvata se yhdellä yksinomaan SEUT-sopimukseen perustuvalla asiakirjalla. Näin taattaisiin oikeusvarmuus ja tietosuojajärjestelmän saumattomuus.

68. Edellä mainituista syistä Euroopan tietosuojavaltuutettu suosittelee seuraavaa:

- Otetaan käyttöön uusi malli kaikkien sellaisten tietokantojen valvontaa varten, joihin liittyy henkilötietojen käsittelyä ja jotka on luotu asetuksen ja ehdotuksen perusteella (nimittäin CIS – johon sisältyy tullitutkintatietokanta – eurooppalainen tietorekisteri sekä tuonti-, vienti- ja passitusrekisteri). Tämä malli perustuisi koordinoituun valvontaan, jolla on kolmikerroksinen rakenne: tietosuojaviranomaiset kansallisella tasolla, Euroopan tietosuojavaltuutettu keskustasolla ja näiden välinen koordinointi.
- Nimetään Euroopan tietosuojavaltuutettu sekä päätökseen että asetukseen perustuvan valvonnan koordinoimista vastaavaksi sihteeristöksi.
- Ehdotuksen tekstiin sisällytetään yleinen säännös, jolla selvennetään, että asetusta (EY) N:o 45/2001 sovelletaan unionin toimielinten suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn ja että eri jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten suorittamaan käsittelyyn sovelletaan direktiivin 95/46/EY kansallisia täytäntöönpanosäännöksiä.
- Korvataan monet hajanaiset säännökset yhtenäisillä säännöksillä, joissa määritetään kunkin tietokannan osalta i) komission rooli rekisterinpitäjänä tai mahdollisesti yhteisenä rekisterinpitäjänä asianomaisten kansallisten toimivaltaisten viranomaisten kanssa, ii) tarvittaessa selkeyden vuoksi Euroopan tietosuojavaltuutetun valvontatehtävä, jos komissio on rekisterinpitäjä, toisin kuin silloin, jos tietojen käsittelyä valvovat kansalliset tietosuojaviranomaiset, iii) tekniset toimenpiteet, joita komission on toteutettava, jotta varmistetaan käsittelyn turvallisuus (erityistoimenpiteet voidaan mahdollisesti sisällyttää delegoituun säädökseen, jotta varmistetaan niiden joustava ajantasaistaminen) ja iv) tarve Euroopan tietosuojavaltuutetun suorittamiin asetuksen (EY) N:o 45/2001 27 artiklan mukaisiin ennakkotarkastuksiin.
- Tarkastellaan uudelleen hiljattain käyttöön otettuja säilytysaikoja arvioimalla tarvittava säilytysaika kussakin yksittäistapauksessa, ja muutetaan tietojen tunnistettavuuden poistamista koskevia säännöksiä, jotta voidaan vaatia tietojen poistamista.
- Ehdotuksessa olisi esitettävä tyhjentävä luettelo CSM-tietokantaan tallennettavista tiedoista. Vaihtoehtoisesti ehdotuksen tekstissä olisi yksiselitteisesti kiellettävä henkilötietojen tallentaminen tällaiseen tietokantaan.

Tehty Brysselissä 11 päivänä maaliskuuta 2014.

Peter HUSTINX

Euroopan tietosuojavaltuutettu
